

APEL

ZA UNAPREĐENJE ŽIVOTA U GRADU KOTORU

Grupa građana/ki okupljenih oko projekta "Pozorište o Kotoru" od oktobra 2015. do juna 2016. radila je na pripremi **dokumentarne pozorišne predstave** o gradu Kotoru. U procesu pripreme je učestvovalo oko **60 građana/ki**, koji su tokom **više od 50 radionica**, zajedno sa rediteljem **Petrom Pejakovićem**, razgovarali o raznim problemima koji se tiču njihovog života u gradu.

Tokom osmomjesečnog rada, sakupljeno je dosta materijala koji je oblikovan u vidu **pozorišne predstave pod nazivom KoTo(R) o KOTORU**. Predstava je premijerno prikazana 20. juna 2016. u prepunoj sali KC "Nikola Đurković" i vidno je podržana od strane publike. Nakon premijere, publika je kontaktirana putem upitnika u kome su pitani da **navedu 3 najvažnije teme od značaja za Kotor**. Na upitnik je odgovorilo oko 60 građana/ki.

Promišljanja građana/ki okupljenih oko projekta "Pozorište o Kotoru", kao i dio sakupljenog materijala (koje nam je publika dostavila nakon predstave) formulisani su u vidu **APELA ZA UNAPREĐENJE ŽIVOTA U GRADU KOTORU** koji se nalazi pred vama. **APEL je upućen prvenstveno donosiocima odluka/gradskim vlastima koje finansiraju građani/ke Kotora.**

1. ŽELIMO POSVEĆENU, STRUČNU I NEKORUMPIRANU GRADSKU VLAST KOJA SE RUKOVODI JAVNIM INTERESOM* I POTREBAMA GRAĐANA/KI KOTORA.

*Javni, državni ili opšti interes su pojmovi koji se koriste kad se žele označiti koristi ili prednosti zajednice kao cjeline za razliku od privatnih ili ličnih interesa.

Tražimo od gradskih vlasti, koju finansiraju građani/ke, sljedeće:

- Uspostaviti **EFIKASNU I STRUČNU LOKALNU SAMOUPRAVU** zasnovanu na profesionalnosti i posvećenosti kadrova;
- Riješiti problem **KORUPCIJE** i staviti **JAVNI INTERES** ispred partijskih i privatnih;
- Revidirati postojeću **STRATEGIJU RAZVOJA GRADA KOTORA** uz postignuti konsenzus oko razvojnih ciljeva, tako da ona bude istinski **RAZVOJNI** dokument, i odgovorno se posvetiti njenoj implementaciji;
- Posvetiti se aktivnostima koje doprinose da Kotor postane mjesto **DOBROG POSLOVNOG AMBIJENTA** koji podstiče razvoj preduzetništva, inovativnost i kreativnost;
- **DEPOLITIZOVATI** lokalnu samoupravu;

2. TRAŽIMO POSVEĆENOST LOKALNE SAMOUPRAVE RJEŠAVANJU ZABRINJAVAJUĆEG TRENTA ISELJAVANJA STANOVNIŠTVA IZ STAROG GRADA KOTORA.

- Uslovi stanovanja za veliki broj stanovnika Starog grada Kotora nijesu adekvatni niti usklađeni s minimumom kvaliteta savremenog stanovanja. Buka od kafića, nedostatak osnovnih gradskih sadržaja za život, blokada javnih prostora terasama kafića, visoke cijene parkinga za lokalno stanovništvo, nepostojanje stimulativnih uslova i podsticaja za razvoj preduzetništva i malog biznisa - neki su od razloga trenda **ISELJAVANJA STANOVNIKA** koji je evidentan, naročito u Starom gradu Kotoru;
- Život stanovnika koji žive u jednoj sredini od ključne je važnosti za očuvanje karaktera svakog grada. Ukoliko se nastavi trend iseljavanja, Kotor će za par godina postati prazna kulisa, grad duhova i mjesto u koje će turisti doći samo jednom i više nikada neće

poželjeti da se vrate - jer u njemu nema **STANOVNIKA KOJI GRAD ČINE ŽIVIM I AUTENTIČNIM** i drugačijim od ostalih;

Tražimo od lokalnih vlasti da **PROBLEM ISELJAVANJA STANOVNIŠTVA PROGLASI URGENTNIM I PRIORITETNIM ZA RJEŠAVANJE**. Kotor nije jedini mediteranski grad koji se suočava s ovom pojavom. Postoje modeli u drugim UNESCO-vim gradovima koji su se suočavali ili se suočavaju sa sličnim problemima; trebalo bi ispitati njihova iskustva i prilagoditi najbolja rješenja našim uslovima.

3. SADAŠNJA PREKOMJERNA URBANIZACIJA („APARTMANIZACIJA“) **DEVASTIRA NAJVRIJEDNIJE PROSTORNE RESURSE BOKE. TRAJIMO DA SE ZAUSTAVE ODLUKE KOJE DOPRINOSE GRADITELJSKOM NASILJU NAD UNESCO-vim PODRUČJEM.**

- Svjedoci smo da se zelene i slobodne površine širom zaliva, koje predstavljaju i jednu od značajnih karakteristika Područja Svjetske baštine, **UBRZANO I NEPOVRATNO URBANIZUJU**, najčešće za potrebe izgradnje apartmana koji **kapacitetima ZNAČAJNO prevazilaze potrebe, a cijenom platežne mogućnosti lokalnog stanovništva**. Ovi apartmani se, uglavnom, koriste svega nekoliko nedjelja godišnje i u vlasništvu su ljudi koji ne žive u Kotoru;
- Sve ove transformacije se realizuju na osnovu **NEKVALITETNIH PLANOVA** koji su usvojeni za skoro sva naselja i zone Boke;
- **Najkvalitetniji prostorni resursi stavljaju se u funkciju od INTERESA POJEDINACA/KI**, u isto vrijeme trajno devastirajući UNESCO-v pejzaž Boke. Neki od primjera su "Pentagon" iznad naselja Kukuriku, Dobrota Palazi (Kamp), apartmani u Kostanjici, aktuelna gradnja "privremenog" objekta na Verigama, a slijedi i Turističko naselje Glavati...;
- Dok se zelene površine i prazni prostori zauzimaju novogradnjom, **ZAPUŠTENI RESURSI GODINAMA OPSTAJU KAO RUGLO GRADA** - prostor Autoboke, Livnica, Rivijera, Gumara, industrijska zona, Fjord, URC, itd.

Tražimo da se **trend HIPERURBANIZACIJE zaustavi**, da se obustavi primjena nekvalitetnih planova, da se građani/ke uključe u donošenje odluka o korišćenju javnih resursa i da lokalna samouprava i nadležne državne institucije stručnije i odgovornije planiraju prostor Boke koji ima izuzetnu univerzalnu vrijednost.

**4. STRAH OD JAVNOG IZNOŠENJA MIŠLJENJA GUŠI GRAĐANSKI
AKTIVIZAM. TRAŽIMO POSVEĆENOST STVARANJU AMBIJENTA U KOME
ĆE SE SVAKI GRAĐANIN/KA OSJEĆATI KAO SLOBODNI/A
POJEDINAC/KA.**

- Uprkos nezadovoljstvu, zbog brojnih negativnih iskustava pri pokušaju promjene društvenog okruženja, među građanima/kama postoji osjećaj **NEMANJA IZBORA i BEZIZLAZNOSTI** iz sadašnje situacije. Rezultat toga je njihova pasivnost i inertnost, zatvorenost, strah i autocenzura kada je u pitanju bilo koji oblik javnog djelovanja i javnog iznošenja mišljenja;
- „NEPOSLUŠNE“ I „NEPODOBNE“ ELEMENTE (ZVIŽDAČE) političke elite mahom teže da izbrišu sa scene, ili barem unutar nje marginalizuju, tako da se njihov uticaj svede na najmanju moguću mjeru. Ovo je u skladu sa činjenicom da, prema svim dostupnim pokazateljima, politizovana nekompetentnost suvereno vlada svim područjima društvenog i javnog života u Crnoj Gori.

Tražimo usvajanje jasno određenih i transparentnih procedura odlučivanja, nasuprot polutajnih puteva ličnih interesa i naklonosti. Tražimo posvećenost stvaranju ambijenta u kome će se svaki građanin/ka osjećati kao slobodni/a pojedinac/ka.

**5. HOĆEMO DA ŽIVIMO U KOTORU BEZ STRAHA OD KRIMINALA I
MAFIJAŠKIH KLANOVA.**

- Građani/ke Kotora žive u strahu od **RASTUĆEG KRIMINALITETA**.

Tražimo od državne i gradske vlasti da se trajno riješi problem kriminala u Kotoru.

**6. DECENIJSKA BUKA OD KAFIĆA OZBILJNO UGROŽAVA ZDRAVLJE
STANOVNIKA ČIJE JE PRISUSTVO KLJUČNO ZA ŽIVOT, KARAKTER I
DUH STAROG GRADA KOTORA. TRAŽIMO DA SE POŠTUJE ZAKONSKA
REGULATIVA KOJA SE ODNOSI NA REGULISANJE NIVOA BUKE.**

- Prisustvo stanovnika koji žive u jednoj sredini od ključne je važnosti za očuvanje karaktera svakog grada. Međutim, **KVALITET ŽIVOTA I ZDRAVLJE STANOVNIKA STAROG GRADA GODINAMA JE UGROŽENO ZBOG BUKE** koja nastaje od glasne muzike u pojedinim kafićima. Mediteranski gradovi karaktera sličnog Kotoru (poput Dubrovnika, Venecije...) svjedoče da je moguće i poželjno razvijati turističke potencijale gradova bez glasne muzike u večernjim satima, tj. ne ugrožavajući pravo na zdrav život građana/ki koji u tim sredinama žive.

Tražimo od lokalne vlasti da stavi tačku na ignorisanje problema buke iz kafića koja dovodi stanovništvo Starog grada do stanja bezizlaznosti i očajanja. Ne postoji uporište u postojećim zakonima da se ugostiteljskim objektima odobri da obavljaju djelatnost na način kako je oni sprovode u praksi, čime je očigledno i to da ne postoje adekvatni kapaciteti lokalnih izvršnih organa da zakonsku regulativu sprovedu u djelo. Tražimo da se ovo stanje promijeni.

7. ŽELIMO DA KOTOR BUDE OTVOREN GRAD KOJI ZADRŽAVA I PRIVLAČI KREATIVNE LJUDE.

- Uprkos tradiciji multikulturalnosti i otvorenosti, sve češće se uočava da u Kotoru raste negativan odnos prema "došljacima". Treba biti svjestan da ovaj trend u gradu postoji i tražiti načine da se ne dozvoli nijedan oblik diskriminacije (rodna, nacionalna, seksualna...), te da se podstiče otvorenost za **RAZLIČITOST KAO GRAĐANSKU I CIVILIZACIJSKU VRIJEDNOST**;

Otvorenost za uticaje „izvana“ predstavlja ključnu karakteristiku kreativnih gradova. Učiniti Kotor kreativnijim - da bi privlačio kreativne ljude.

8. TRAŽIMO RJEŠENJE SAOBRAĆAJNIH PROBLEMA I PODSTICANJE ODRŽIVIH VIDOVA TRANSPORTA - BICIKLIZAM, JAVNI PREVOZ, VODNI SAOBRAĆAJ...

- Svjedoci smo razlikih oblika **SAOBRAĆAJNIH PROBLEMA** - gužve i kolapsi, problem parkinga, neefikasnost javnog prevoza i nepostojanje vodnog saobraćaja, nepostojanje biciklističkih staza...Želimo posvećenost lokalnih vlasti rješavanju ovih problema;

- Uraditi **STUDIJU ODRŽIVOG TRANSPORTA**, kao i **STUDIJU RAZVOJA KRUZING TURIZMA i STRATEGIJU RAZVOJA TURIZMA**, koja će dati pokazatelje za dalji razvoj ovog oblika turizma (primjer Hrvatske);

9. KULTURNE AKTIVNOSTI I MANIFESTACIJE ČINE GRADOVE DINAMIČNIJIM I POŽELJNIJIM MJESTIMA ZA ŽIVOT. TRAŽIMO SADRŽAJNIJI KULTURNI ŽIVOT TOKOM CIJELE GODINE.

- Dosljedno i temeljno sprovoditi *Program razvoja kulture opštine Kotor 2013-2017. godine*, a po njegovom isteku, po istoj metodologiji donijeti plan za sljedeće višegodišnje razdoblje;
- Osim trajanja ljetnjih festivala, Kotor uglavnom djeluje kao beživotna kulisa iz koje su isisani životnost i urbani duh. Građani/ke Kotora zaslužuje da u gradu **TOKOM CIJELE GODINE** postoji bogat i raznovrstan kulturni život;
- Obezbijediti da se kulturnim životom grada bavi **STRUČAN I POSVEĆEN** kadar;

Apel potpisuju akteri predstave

KoTo(R) o KOTORU

Kotor, 4. juli 2016.